

& RESULTAAT

1 ADDENDUM BIJ AANVULLINGEN VAN 11-03-2025

Dit addendum is opgesteld naar aanleiding van het verzoek om aanvullingen van 29 januari 2025, met kenmerk Z-2025-100368 / D2025-00004424, DLV-kenmerk B190432. In dit addendum worden de gevraagde aanvullingen puntsgewijs uitgewerkt.

Ontbrekende gegevens

1. De mestscheider is een schroefvijzelpers (Bauer S855). Hierbij wordt de dikke fractie onder de mestscheider uitgescheiden en opgeslagen, en de dunne fractie wordt (terug)geleid naar de mestopslag. Hierbij worden de standaardtechnieken omtrent mesttransport (leidingen) en opslag gebruikt, waarbij weglekken wordt voorkomen. De CVM voor mest is hierbij van toepassing.

De capaciteit van de mestscheider is 40 m³/uur. De mestscheider zal 180 ton mest per jaar verwerken. De mestscheider zal dus gemiddeld 12 uur per dag draaien.

De ammoniakemissie van mestscheiders zijn door Wageningen University and Research (WUR) onderzocht (Melse en Groenestein, 2016). Hieruit volgen de onderstaande emissies:

Tabel 1. Diercategorie rundvee (excl. vleeskalveren), drijfmest - Mestbewerkingstechnieken en emissiefactoren voor N₂O, NO, N₂, NH₃ en CH₄ (*).

Bewerkingstechnieken en producten	Emissiefactor N-verbindingen (% N-tot ingaande mest)								Emissiefactor CH ₄ (g/kg OS ingaaande mest)	
	N ₂ O-N		NO-N		N ₂ -N		NH ₃ -N		CH ₄	
Scheiden drijfmest (proces)	0,0	(1)	0,0	(4)	0,0	(7)	0,25	(10)	0,0	(81)
- dik, opslag 6 maanden	0,5	(2)	0,5	(5)	2,5	(8)	1,25	(11)	7,8	(82)
- dun, opslag 6 maanden	0,0	(3)	0,0	(6)	0,0	(9)	0,80	(12)	17	(83)
<i>Totale emissie (% N-tot)</i>	0,5		0,5		2,5		2,3			
<i>Totale emissie (g/kg OS ing. mest)</i>										24,8
Vergisten (proces)	0,0	(13)	0,0	(15)	0,0	(17)	0,0	(19)	6,0	(84)
- opslag digestaat 6 maanden	0,0	(14)	0,0	(16)	0,0	(18)	1,0	(20)	0,0	(85)
<i>Totale emissie (% N-tot):</i>	0,0		0,0		0,0		1,0			
<i>Totale emissie (g/kg OS ing. mest):</i>										6,0

(*) De nummers tussen haakjes verwijzing naar de onderbouwing die in hoofdstuk 3 (Tabel 5) wordt gegeven.

De ammoniakemissie kan met de bovenstaande gegevens aan de hand van onderstaande formule worden berekend:

Ammoniakemissie = doorvoer mest (ton/jaar) * stikstofgehalte * emissiefactor, oftewel:

Kg NH₃ bij scheiden = x * 6,4 (kg stikstof/ton mest) * 0,0025 = 2,88 kg NH₃

Kg NH₃ per 6 maanden bij opslag dikke fractie = x * 6,4 (kg stikstof/ton mest) * 0,0125 = 14,4 kg NH₃

De dunne opslag wordt in het mestbassin opgeslagen, waarmee de emissie van ammoniak wordt beperkt doordat er geen contact is tussen de opgeslagen dunne fractie en de buitenlucht, waardoor de uitwisseling van ammoniak tussen lucht en mest verwaarloosbaar is.

2. Beide vrijloopstallen (stal 1 en stal 3) bestaan uit een betonnen vloer, welke zal worden ingestrooid met absorberend materiaal (stro). Hiermee wordt de bodem volledig absorberend. De kelders onder de vrijloopstallen zijn reeds bestaande kelders, maar staan niet als zijnde

& RESULTAAT

huisvestingssysteem verbonden met het dierenverblijf. De kelder onder gebouw 3 zal als gieropslag dienen, de kelder onder de vrijloopstal in gebouw 1 zal als opslag voor reinigingswater van de robot dienen.

De vrijloopstal in gebouw 1 zal, zonder robotruimte en afzonderlijke strohok, circa 453 m² groot zijn. Met 40 koeien zal er dus een oppervlakte van 11,3 m² per dier zijn, dit is ruim boven de minimale eis van 10 m² per koe.

De vrijloopstal in gebouw 3 zal 36,3 m * 15 m = 544,5 m² groot zijn. Met 46 koeien zal dit 11,8 m² per dier zijn, dit is ruim boven de minimale eis van 10 m² per koe.

3. De melkkoeien in gebouw 3 zullen droogstaande koeien zijn. Dit zijn koeien die tussen twee lactaties zitten, omdat ze hoogdrachtig zijn en binnenkort het volgende kalf gaan werpen. Deze dieren worden in deze transitieperiode niet gemolken. De melkkoeien in de vrijloopstal in gebouw 1 zullen worden gemolken door de melkrobot welke met de ingang naar de vrijloopstal toe staat.
4. De melkkoeien tussen de ligboxenstal en de vrijloopstallen zijn fysiek helemaal van elkaar gescheiden. Door het houden van melkkoeien in de vrijloopstal met een eigen robot, en het houden van melkkoeien in de ligboxenstal met 3 robots kan de ondernemer de melkkoeien in verschillende groepen houden, om zo beter aan de verschillende behoeftes (voer, comfort en controle) per lactatiestadium te kunnen voldoen. De koeien zullen dus van groep verschuiven als ze in een volgend lactatiestadium komen. Hierbij zullen de aantallen per stal niet worden overschreden.

Aanvullingen mer-beoordeling

5. Aangepast
6. Het geluid van het leeghalen mestkelders is aangevuld met mestsilo en mestbassin. De tabel is aangevuld met het geluid van mestscheiden (op basis van WUR rapport 'Inventarisatie emissies en geluidsoverlast van mestbewerkingsinstallaties en eventuele maatregelen'). Er is sprake van een vaste, elektrische installatie. Er is daarom bij de aanname uitgegaan van de maximale geluidssterkte van een elektrische pomp. De tabel is ook aangevuld met het geluid van het mixen van mest (op basis van ECLI:NL:RVS:2021:573).
7. Aangepast.
8. Aangepast.
9. Voor de Natura 2000-activiteit is de milieuvergunning van 24-08-1993 de laagste referentie. De onderbouwing hiervoor is in de mededeling mer-beoordeling opgenomen. De milieuvergunning die per 23 januari 2012 is verleend, is per 01-01-2024 in werking getreden. Deze vergunning heeft een hogere ammoniakemissie dan de vergunning van 1993, en vervangt dus niet de referentiesituatie.

Onlosmakelijkheid milieuvergunning en bouwvergunning

10. De melkveestal is opnieuw opgebouwd. Dit is gerealiseerd mét een bouwvergunning. De gemeente is hiervan op de hoogte.
11. Er is geen nieuwe emissiearme varkensstal gerealiseerd. De ammoniakemissie van de varkens van de vergunning van 1993 is wel gerealiseerd, en deze emissie is structureel vergund geweest.

Referentiesituatie natuur

12. Zie punt 9.

&RESULTAAT

13. Zie punt 10. De wijzigingen ten opzichte van stikstof worden in de komende Natura 2000-aanvraag meegenomen.
14. De AERIUS-berekening(en) is/zijn aangepast.

Extra opmerkingen

- Er zijn 3 melkkoeien en 1 stuks jongvee uit de aanvraag gehaald. Deze aanpassing is doorgevoerd in de documenten en berekeningen.